779/07

Den 17. september 2007 blev i sag nr. 70.483:

xxxxxxx xxxxxx
xxxxxxxxxxx xxx x
xxxx xxxxxxx

mod

HF Forsikring g/s
Ahlgade 41 - 43
4300 Holbæk

afsagt sålydende

k e n d e l s e :

Forsikringstageren, der har motorkøretøjsforsikring i HF Forsikring g/s, klager ved sin advokat over selskabets afvisning af at yde dækning for et anmeldt tyveri.

Selskabet har afvist dækning med henvisning til, at klageren ikke har dokumenteret, at bilen er indkøbt for lovlige midler.

Det fremgår af sagen, at klageren den 19/5 2004 købte en fabriksny VW Bora til 319.870,- kr. Heraf blev 121.163,- kr. betalt kontant, mens det resterende beløb skulle afdrages med 3.900,- kr. pr. måned i 5 år. Klageren har desuden en faktura fra 30/6 2004, der påviser, at bilen fik monteret ekstraudstyr for 268.987,50 kr. hos firmaet C.S. umiddelbart efter købet af bilen. Af dette beløb blev 20.000,- kr. betalt kontant, mens det resterende beløb skulle afdrages med 15.000,- kr. pr. måned.

Af årsopgørelse fra 2003 fremgår det, at klageren i dette år havde en samlet skattepligtig indkomst på 203.892,- kr., mens klageren i henhold til årsopgørelse fra 2004 havde en skattepligtig indkomst på 140.003,- kr.

Klageren meldte den 17/11 2004 sin bil stjålet til G. politi. Politimesteren i G. anførte som følge heraf i skrivelse af 13/6 2005 til klageren:

> "Politiet har den 17/11-2004 modtaget en anmeldelse om et strafbart forhold, der er journaliseret som VY…-VW Bora-brugstyveri af reg. personbil, forøvet 16/11-2004 - 2200 - 17/11-2004 - 0800 fra …"

Selskabet indfriede som følge af tyveriet pantegælden på 207.121,84 kr. og afviste herefter at udbetale yderligere dækning til klageren. Klagerens advokat rettede herefter henvendelse til selskabet med henblik på at få udbetalt erstatning svarende til bilens indtegnede nyværdi på 500.000,- kr. Som følge heraf anførte selskabets advokat ved skrivelse af 11/5 2006 til klagerens advokat:

> "Med henvisning til vores telefonsamtaler vedrørende ovenstående sag kan jeg oplyse, at der så vidt ses aldrig har været foretaget en taksering af bilen, selvom Taksatorringen oprindeligt er blevet anmodet herom.
>
> Bilen er imidlertidig indtegnet til en nyværdi på kr. 500.000,00, men dette beror alene på oplysninger, der fremkom fra Deres klient.
>
> Jeg vedlægger opgørelse fra Skandiabanken, som har dannet grundlag for den af selskabet foretagne udbetaling på kr. 207.121,84 svarende til fuld indfrielse af billånet. Da der ikke er noteret panthaverdeklaration, har HF Forsikring ikke kunne imødekomme Skandiabankens anmodning om betaling af diverse inkasso- og rykkergebyrer.
>
> Som i øvrigt oplyst telefonisk, er baggrund for indfrielsen af billånet, at uanset den manglende dokumentation for at bilen er indkøbt ved lovlige midler, så kan billånet og afdragene herfor efter selskabets opfattelse ikke anses for at være så usædvanlige, at panthavers interesse konstituerer en ulovlig interesse efter FAL § 35 eller medvirken til evt. hvidvaskning efter straffelovens hæleribestemmelse. Der er herved særligt lagt vægt på den begrænsede størrelse af afdragene på billånet.
>
> Det er dermed selskabet opfattelse, at afdragene på lånet til ekstraudstyr på ingen måde står mål med de oplysninger, der foreligger om Deres klients indtjening, og at betalingen heraf således ikke kan konstituere en lovlig interesse omfattet af den tegnede forsikring."

Værkstedet, der havde udstedt fakturaen på montering af ekstraudstyr på bilen, gik herefter konkurs. Selskabets advokat henvendte sig til boets kurator med henblik på at få udleveret bilag vedrørende klagerens afbetalinger til værkstedet. Som følge heraf anførte boets kurator af skrivelse af 6/12 2006 til klagerens advokat:

> "Under henvisning til Deres skrivelse af 1. december 2006 samt tidligere telefonsamtale må jeg beklageligvis meddele, at det ikke har været muligt blandt sagens bilag at finde yderligere vedrørende den fremsendte faktura."

Selskabets advokat anførte i mail af 7/12 2006:

> "Vil det sige, at der ikke er nogen registrering af, om pengene er indgået eller ikke indgået i boet???"

Boets kurator svarede herefter på mail ligeledes af 7/12 2006:

> "Det vil det."

Klagerens advokat har ved skrivelse af 24/10 2006 over for nævnet nedlagt påstand om, at selskabet skal yde dækning for klagerens bil.

Selskabet har ved skrivelse af 7/11 2006 fastholdt sin afgørelse over for nævnet. Selskabet har til støtte herfor anført:

> "Selskabet har som begrundelse for ønsket om dokumentation for, hvorledes klager har fremskaffet midlerne til indkøb af den særdeles dyre bil og betaling af afdrag på monteringen af ekstraudstyr, henvist til, at efter det foreliggende vil en erstatningsudbetaling i anledning af det anmeldte tyveri bringe selskabet i risiko for at medvirke til overtrædelse af straffelovens § 290 (hæleri), der har følgende ordlyd:
>
> *'For hæleri straffes med bøde eller fængsel indtil 1 år og 6 måneder den, som uberettiget modtager eller skaffer sig eller andre del i udbytte, der er opnået ved en strafbar lovovertrædelse....'*
>
> Straffelovens § 290 omfatter efter ændringen i 2001 ikke længere kun berigelsesforbrydelser, men tillige overtrædelse af særlovgivningen. Dette indebærer altså, at selskabets udbetaling af erstatning til klager vil være en overtrædelse af straffelovens § 290, hvis klager har købt bilen for midler fremskaffet ved ulovlige aktiviteter, herunder skatteunddragelse eller lign.
>
> Henset til at klagers direkte uvillighed mod at fremkomme med oplysninger om, hvorfra han havde midlerne til køb af bilen, må selskabet lægge til grund, at midlerne er fremskaffet ved ulovlige aktiviteter. Der er herefter selskabets opfattelse, at selskabet ved udbetaling af en evt. erstatning vil bringe sig i risiko for at medvirke til overtrædelse af straffelovens § 290. Selskabet er ikke forpligtet til at udbetale erstatning, hvis dette kan medvirke til en straffelovsovertrædelse.
>
> Hertil kommer, at selskabet i henhold til forsikringsaftalelovens § 35 ikke er forpligtet til at betale erstatning for en ulovlig interesse. Idet selskabet - når andet er udokumenteret af klager - indtil videre må lægge til grund, at midlerne til klagers køb af bilen er fremskaffet ved ulovlige aktiviteter, må bilen antages at konstituere en ulovlig interesse i FAL § 35's forstand. Der henvises herved også til FAL § 22.
>
> Der vedlægges kopi af dom afsagt af Norges Højesteret den 1. marts 2006, bilag ..., hvor et forsikringsselskab med henvisning til FAL § 35 i den norske

forsikringsaftalelov - der er identisk med bestemmelsen i den danske FAL - frifandtes for at udbetale erstatning til et finansieringsselskab, da det måtte antages, at den pantsatte bil var købt for midler fremskaffet ved kriminelle aktiviteter. Som det vil fremgå af dommens præmisser var der i sagen tillige indgående overvejelser for Højesteret, om den rette begrundelse for at frifinde forsikringsselskabet var med henvisning til, at udbetaling ville være medvirken til hæleri efter den norske straffelov. Sagen var afgjort på dette grundlag ved byretten i Oslo og Borgarting Lagmannsrett (den norske landsret).

…

Selskabet har konsekvent gennem sagen anmodet klager om at fremkomme med nærmere dokumentation for, hvorfra midlerne til indkøb af bilen og betaling af afdrag til henholdsvis Skandia Banken og C.S. ApS er fremkommet. Selskabet har herved henvist til, at udbetalingerne i forbindelse med køb af bilen og udstyr til bilen (samlet ca. kr. 140.000,00) samt de månedlige afdrag på ca. kr. 19.000,00 til Skandia Banken og C.S. ApS stod i åbenbart misforhold til klagers privatøkonomi. Det gælder så meget desto mere, at klager i 2004 angiveligt alene arbejdede som dørmand.

Klager har så lige konsekvent nægtet eller ikke kunnet redegøre nærmere for sine privatøkonomiske forhold.

…

Idet selskabet således fastholder, at klager ikke har dokumenteret, at bilen er indkøbt for lovlige midler, fastholdes afvisningen af erstatningsudbetalingen efter det foreliggende med henvisning til FAL § 35 og straffelovens § 290.

Det fremhæves for god ordens skyld, at bilen endnu ikke er takseret. Taksatorringen er anmodet herom i forbindelse med indgivelsen af nærværende klage."

Klagerens advokat anførte herefter i skrivelse af 12/12 2006 til nævnet:

"Dog bemærkes det til omstændighederne omkring tyveriet af bilen i januar 2003, at denne blev fundet udbrændt i H., hvor min klient på daværende tidspunkt arbejdede som dørmand.

Det er min klients overbevisning, at tyveriet og den efterfølgende afbrænding af bilen, relaterede sig til uoverensstemmelser med en gruppe unge, opstået i forbindelse med min klients virke som dørmand.

Herudover fastholdes det, at HF Forsikring på ingen måde har ført bevis for den påståede ulovlige interesse. Bevisførelsen herfor er pålagt HF Forsikring.

Der er således ingen lovlig grund til ikke at udbetale den resterende del af erstatningen til min klient."

Selskabets advokat anførte som følge heraf ved skrivelse af 18/12 2006 til nævnet:

"Med henvisning til klagers advokats brev af 12. december 2006 skal jeg hermed fremkomme med mine afsluttende bemærkninger til sagen, idet jeg dog bemærker,

at jeg fra taksator afventer en endelig vurdering af bilens handelsværdi på skadestidspunktet.

Imidlertid var taksator bekendt med, at firmaet C.S. ApS var gået konkurs. Jeg har som følge heraf rettet henvendelse til kurator for boet efter C.S. ApS, advokat J.M., advokatfirmaet K. & Partnere.

Efter gennemgang af konkursboets akter og bogholderifortegnelser meddelte advokat J.M. ved telefax af 6. december 2006, at der ikke var nogen registreringer i boet af, at der skulle være indgået afdrag fra klager. Ved efterfølgende e-mailkorrespondance med advokaten bekræftedes det, at der slet ikke var nogen registrerering af faktura eller betalinger i forbindelse hermed i boet.

På denne baggrund må selskabet under nærværende klagesag anmode klager om at fremlægge dokumentation for betaling af de i fakturaen til C.S. ApS angivne afdrag."

Klagerens advokat anførte herefter ved skrivelse af 10/1 2007:

"Min klient betalte udbetalingen på kr. 20,000,00 kontant og afdrog i den efterfølgende periode med kr. 15.000,00 om måneden indtil han ultimo september 2004 optog et boliglån i forbindelse med køb af et hus.

At låneprovenuet betalte min klient den resterende gæld til C.S. ApS.

Det er ikke muligt for min klient at imødekomme advokat J.R.'s opfordring til at fremlægge dokumentation for betalingerne til C.S. ApS, idet min klients forhold til C.S. ApS byggede på tillid, da min klient havde bygget flere biler hos C.S. ApS.

Min klient modtog således ikke egentlige kvitteringer for afbetalingen på gælden til C.S. ApS.

Min klient var dog bekendt med, at afdragene løbende blev fraskrevet gælden, og der har da heller aldrig i forbindelse med restgældens indfrielse været uenighed mellem min klient og C.S. ApS om det skyldige beløb

At de foretagne indbetalinger fra min klient tilsyneladende ikke er bogført i C.S. ApS's regnskab er udenfor min klients risiko og indflydelse."

Selskabet advokat anførte efterfølgende i skrivelse af 25/1 2007:

"I relation til bemærkningerne om betaling af afdrag til C.S. ApS kan jeg oplyse, at det er første gang, at der under den efterhånden ganske langvarige sag er fremkommet oplysninger om, at lånet skulle være betalt ud relativt kort tid før bilens forsvinden.

Der er heller ikke på noget tidspunkt under den langvarige korrespondance i sagen, hvor jeg har fastholdt, at det ikke var godtgjort, hvorfra midlerne til betaling af bilen stammede, fremkommet oplysninger om, at der skulle være optaget et boliglån.

Denne sene fremkomst af oplysninger giver anledning til undren, særlig under hensyntagen til oplysninger fra kurator for C.S. ApS under konkurs om, at der ikke i virksomhedens bogholderi er noteret betalinger af afdrag.

Klager må imidlertid være i stand til at kunne dokumentere, at der er betalt afdrag (f.eks. ved kontoudtog) på kr. 15.000,00 i perioden fra juli til september 2004. Klager må endvidere være i stand til at kunne dokumentere ved kontoudtog, dokumentation for checkudstedelse eller dokumentation for en hævning på ca. kr. 200.000,00, at der skulle være sket betalinger af restgælden til C.S. ApS som hævdet.

Jeg fremhæver igen, at der reelt ikke findes noget bevis for, at bilen nogensinde er blevet ombygget af C.S. ApS som hævdet, eller at klager har betalt herfor. Hvis klager har betalt herfor, svæver det fortsat hen i det uvisse, hvorfra midlerne stammede, idet klager - der også havde terminer at betale i 2004 - ikke havde en privatøkonomi, som på nogen måde kunne retfærdiggøre eller modsvare de betydelige afdrag.

Skal klager godtgøre, at bilen reelt har været ombygget, og at der reelt har fundet betaling sted af afdragene og restgælden til C.S. ApS, må klager dokumentere dette.

Klager må samtidig dokumentere, at dette er sket ved lovlige midler."

Klagerens advokat samt selskabets advokat fremsendte herefter yderligere skrivelser til nævnet til støtte for deres påstande.

Nævnet udtaler:

Nævnet lægger som ubestridt til grund, at klageren har været i besiddelse af bilen, der blev meldt stjålet i november 2004, samt at der skete et dækningsberettigende tyveri af bilen.

Det kan endvidere som ubestridt lægges til grund, at klageren har købt bilen hos en navngiven autoforhandler, og uanset, at klageren ikke har dokumenteret, hvorledes han finansierede købet af bilen, er den undergivet klagerens ejendomsret. Interessen i at

undgå tyveri af bilen er derfor en lovlig interesse, der kan være genstand for forsikring, jf. forsikringsaftalelovens § 35.

Da gerningsindholdet i straffelovens § 290 efter nævnets opfattelse ikke er realiseret eller vil blive realiseret ved udbetaling af erstatning i et tilfælde som det foreliggende, hvor klageren har ejendomsretten til bilen, er tyveriet af bilen således dækningsberettigende i henhold til klagerens motorkøretøjsforsikring.

Vedrørende erstatningsopgørelsen for ekstraudstyr finder nævnet ikke anledning til at kritisere, at selskabet på det foreliggende grundlag har afvist at udbetale erstatning.

Som følge af det anførte

b e s t e m m e s :

Selskabet, HF Forsikring g/s, skal anerkende, at tyveriet af selve bilen er dækningsberettigende i henhold til klagerens motorkøretøjsforsikring, og skal opgøre og udbetale klageren erstatning i henhold til bilens værdi uden det monterede ekstraudstyr, med fradrag af det til panthaveren udbetalte beløb, og med tillæg af renter i henhold til forsikringsaftalelovens § 24.

Klagen vedrørende ekstraudstyret kan ikke tages til følge.

J. Hermann